

20°

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ & ΑΝΑΨΥΧΗΣ

«ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΛΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ»

24 - 26
Ιανουαρίου
2020

Θεσσαλονίκη
Mediterranean Palace

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

follow
www.elleda.gr
www.jsrm.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ SPORT: “TRAINER 1.0 BETA”

Ματσάνκος, Ν.,¹ Γαργαλιάνος, Δ.,² & Κοτσώνη, Α.¹

¹ NGO – Interactive Media Knowledge Transfer – InterMediaKT

² ΤΕΦΑΑ, ΔΠΘ

Περίληψη

Η Διπλή Σταδιοδρομία των Αθλητών (Dual Career of Athletes) είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που (πρέπει να) απασχολεί τους αθλητές όλων των ηλικιών, τους επαγγελματίες που ασχολούνται με τον αθλητισμό, καθώς και τους φορείς του χώρου (σωματεία, ομοσπονδίες, ενώσεις, κλπ.). Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού έργου «Trainer 1.0 Beta» δημιουργήθηκαν 4 εκπαιδευτικά μοντέλα και ένας οδηγός για την Διπλή Σταδιοδρομία των Αθλητών, τα οποία στοχεύουν στους νέους αθλητές, ηλικίας 14-19 χρόνων, με σκοπό να τους παροτρύνουν στο ξεκίνημα της αθλητικής τους καριέρας, να αποκτήσουν τις πρώτες τους δεξιότητες/ικανότητες, έτσι ώστε να μπορούν να τις αξιοποιήσουν στην μετά τον αθλητισμό επαγγελματική τους αποκατάσταση. Η δημιουργία των εκπαιδευτικών μοντέλων και του οδηγού έγινε μέσω δια ζώσης συναντήσεων με αθλητές ακαδημιών και βασίστηκε σε 4 ομαδικά αθλήματα (ποδόσφαιρο, καλαθοσφαίριση, χειροσφαίριση, πετοσφαίριση).

Λέξεις - κλειδιά: Διπλή Σταδιοδρομία (Dual Career), αθλητισμός, Ευρωπαϊκό έργο, εκπαιδευτικά μοντέλα.

Εισαγωγή

Μία από τις τρεις κύριες προκλήσεις που εντοπίζονται στις «Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τη διπλή σταδιοδρομία των αθλητών» (2012) είναι η «φάση της αθλητικής σταδιοδρομίας των αθλητών, συμπεριλαμβανομένων όσων εγκαταλείπουν το σύστημα νωρίτερα από το προβλεπόμενο». Οι κατευθυντήριες γραμμές αναφέρουν επίσης ότι η «διπλή σταδιοδρομία» στον αθλητισμό ενσαρκώνει την απαίτηση των αθλητών να ξεκινήσουν με επιτυχία, να αναπτύξουν και να ολοκληρώσουν μια ελίτ αθλητική σταδιοδρομία στο πλαίσιο μιας δια βίου επαγγελματικής σταδιοδρομίας, ιδίως αναλαμβάνοντας έναν ρόλο στην κοινωνία, εξασφαλίζοντας ένα ικανοποιητικό εισόδημα, μια ταυτότητα και μια σχέση εταίρου. Η προσέγγιση του «Trainer1.0 Beta» προτείνει να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι εστιάζοντας στην παρότρυνση των νεαρών αθλητών, μόλις ξεκινήσουν τη σταδιοδρομία τους έτσι ώστε να αποκτήσουν τα πρώτα προσόντα προπόνησης σε δημοφιλή αθλήματα. Ο στόχος αυτής της προσέγγισης είναι να προσελκύσει σοβαρά τους νέους αθλητές στην ανάπτυξη των επαγγελματών τους. Η δημιουργία ενός μοντέλου που θα επιτρέψει την έναρξη της «διπλής σταδιοδρομίας» στην αρχή μιας αθλητικής σταδιοδρομίας θα συμβάλει στην εύκολη εφαρμογή της «στρατηγικής εξόδου» σε περίπτωση ξαφνικής ή προγραμματισμένης διακοπής μιας αθλητικής σταδιοδρομίας.

Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσει συνοπτικά το Ευρωπαϊκό έργο «Trainer 1.0 Beta» που ασχολείται με την διπλή σταδιοδρομία των αθλητών.

Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας

Σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΕ σχετικά με τη διπλή καριέρα των αθλητών, επικυρωμένες από την Ομάδα Εμπειρογνομόνων της ΕΕ για την «Εκπαίδευση & Κατάρτιση στον Αθλητισμό», λείπει ένα πλαίσιο πολιτικών εφαρμογής πάνω στο θέμα της επαγγελματικής κατάρτισης των αθλητών, η οποία διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από χώρα σε χώρα. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η δημιουργία προγραμμάτων που στοχεύουν στη ανταλλαγή καλών πρακτικών, με σκοπό τη δημιουργία ενός δεσμευτικού νομικού πλαισίου, βασισμένο σε εφαρμοσμένες βιωματικές μεθοδολογίες.

Από το 2009, η ΕΕ έχει παράσχει χρηματοδοτική στήριξη σε 18 διακρατικά προγράμματα για την προσέγγιση των διαφόρων πτυχών της Διπλής Σταδιοδρομίας (ΕΕ, 2009, 2013α, 2013β, 2016), οι οποίες αφορούν δικτύωση μεταξύ των ενδιαφερόμενων, δράσεις ευαισθητοποίησης, δράσεις συλλογής δεδομένων μέσω διαβουλεύσεων, έρευνες κλπ. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό έργο «Gold in Education and Elite Sport (GEES)» (01.01.2015 έως 30.12.2016), μέσω του οποίου διεξήχθησαν 4 έρευνες με συμμετοχή περισσότερων από 3.000 αθλητών – μαθητών και 336 ειδικών υποστηρικτικών συμβούλων της διπλής σταδιοδρομίας του αθλητισμού (De Brandt et al., 2017), διαπιστώθηκε η ανάγκη των συμμετεχόντων για την βελτιστοποίηση των ικανοτήτων τους και την ανάπτυξη των υπηρεσιών που τους υποστηρίζουν στον τομέα της διπλής σταδιοδρομίας.

Επίσης, το ευρωπαϊκό έργο «Developing an innovative European Sport Tutorship model for the dual career of athletes - ESTPORT» (01.01.2015 έως 30.06.2017), το οποίο ανέπτυξε μία συνεργασία στον τομέα του αθλητισμού ανάμεσα σε φοιτητές και επαγγελματίες αθλητές, δημιουργώντας το μοντέλο «Αθλητικού Εκπαιδευτή», αναπτύσσοντας έτσι ένα δίκτυο μεταξύ των εμπλεκόμενων πανεπιστημίων που σχετίζονται με την αθλητική ανάπτυξη, με σκοπό οι φοιτητές - αθλητές να μπορούν να συνδυάσουν ανώτατη εκπαίδευση με επαγγελματικό αθλητισμό, διευκολύνοντας την ένταξή τους στο πανεπιστημιακό περιβάλλον (www.sporttutorship.eu, 2015).

Αντίστοιχα, το ευρωπαϊκό έργο «AfterMatch – Life Beyond Sport» (2015-2017) ήταν από τα μοναδικά έργα που διερεύνησε την «μέσο-διάσταση», δηλαδή τις δεξιότητες που αποκτούν οι αθλητές κατά τη διάρκεια της αθλητικής τους ζωής, όταν τα περισσότερα προγράμματα επικεντρώνονται στη «μικρο-διάσταση», δηλαδή στους λόγους για τους οποίους οι αθλητές ασχολούνται με τον αθλητισμό, και στην «μάκρο-διάσταση», δηλαδή τις πρακτικές που είναι αποτελεσματικές για τους αθλητές τόσο στον αθλητισμό όσο και στο εκπαιδευτικό περιβάλλον (Matsankos et al., 2019).

Παρά τις διαφορές στις μεθοδολογικές προσεγγίσεις, τα προγράμματα αυτά παρείχαν χρήσιμες πληροφορίες για την κατανόηση του φαινομένου της Διπλής Σταδιοδρομίας, προσφέροντας πιθανές λύσεις για την ανάπτυξη, τη μεταφορά ή/και την εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών για πρωτοβουλίες ευρύτερης κλίμακας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το έργο «Trainer 1.0 Beta» έρχεται να απαντήσει σε αυτή την ανάγκη με τη δημιουργία και εφαρμογή μοντέλων σε πραγματικές καταστάσεις.

Επιπλέον, από διεθνή έρευνα των International University Sports Federation (FISU) και European Athlete Student Network (EAS), ένα από τα σημαντικότερα συμπεράσματα που προέκυψε είναι ότι «...για να ενισχυθεί το δυναμικό των μαθητών-αθλητών του μέλλοντος, θα πρέπει να καθιερωθεί ένα δίκτυο διπλής σταδιοδρομίας μεταξύ διαφόρων ενδιαφερομένων μερών, για διακρατική συνεργασία και ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών μέσω εκτεταμένης επικοινωνίας

μεταξύ των υπευθύνων χάραξης πολιτικής, των επαγγελματιών και εκείνων που έχουν ισχυρή υποστηρικτική δομή (π.χ. γονείς, προπονητές και αθλητικό προσωπικό πανεπιστημίου)». Το έργο «Trainer 1.0 Beta», επιδοκιμάζει αυτό το συμπέρασμα και επιδιώκει να δημιουργήσει συνέργειες και συνεργασίες για αυτό το σκοπό.

Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία του έργου έχει σχεδιαστεί για την προώθηση καινοτόμων συνεργασιών μεταξύ αθλητικών οργανώσεων και εκπαιδευτικών φορέων, δημιουργώντας παράλληλα συνεργασίες μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, καθώς και μέσων ενημέρωσης και χορηγιών, όπου όλοι συμμετέχουν στην ανάπτυξη αποτελεσματικών πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων της πορείας των αθλητών.

Διάρκεια έργου και πιλοτικής φάσης: Η συνολική διάρκεια του έργου είναι 24 μήνες (Ιανουάριος 2019 – Δεκέμβριος 2020). Η πιλοτική φάση του έργου με την εφαρμογή των εκπαιδευτικών μοντέλων θα ξεκινήσει τον Ιανουάριο του 2020 και θα τελειώσει τον Σεπτέμβριο του 2020.

Κοινό – στόχος: Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του έργου απευθύνεται κυρίως σε αθλητές – μαθητές/σπουδαστές ηλικίας 14 - 19 χρόνων.

Εκπαιδευτικές συναντήσεις: Κατά την πιλοτική φάση εφαρμογής των μοντέλων θα πραγματοποιηθούν συνολικά 20 συναντήσεις μελών από τις 9 χώρες που συμμετέχουν στο έργο.

Δείγμα: Ο απαιτούμενος αριθμός των συμμετεχόντων κατά την διάρκεια της πιλοτικής φάσης εφαρμογής των εκπαιδευτικών μοντέλων θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 400 αθλητές αθλητικών ακαδημιών.

Περιγραφή του προγράμματος

Στόχοι: Ο στόχος του έργου είναι να δημιουργήσει και να εφαρμόσει ένα πλέγμα εκπαιδευτικών μοντέλων, το οποίο θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μεγαλύτερη ενημερότητα ως προς την αναγκαιότητα των νέων Ευρωπαίων αθλητών να εκπαιδευτούν στις αρχές της Διπλής καριέρας των αθλητών, με σκοπό να δημιουργήσουν μία «στρατηγική εξόδου».

Εκπαιδευτικά μοντέλα: Τα μοντέλα που δημιουργήθηκαν περιλαμβάνουν μεθόδους κατάρτισης και εκπαίδευσης των αθλητών για τη μετάβαση τους στη μετα-αθλητική τους πορεία σε παραδοσιακές διαδρομές επαγγελματικής προσέγγισης και θα απευθύνονται στις αθλητικές ομοσπονδίες στις χώρες των εταίρων του έργου (Πολωνία, Ισπανία, Ελλάδα, Ιταλία, Κύπρος, Κροατία, Αλβανία, Δανία και Βόρεια Μακεδονία). Τα εκπαιδευτικά μοντέλα στοχεύουν στην προώθηση των θετικών συμπεριφορών μεταξύ των νέων αθλητών εστιάζοντας κυρίως στην απόκτηση των πρώτων επαγγελματικών ικανοτήτων τους.

Επιστημονικές ομάδες: Τα εκπαιδευτικά μοντέλα δημιουργήθηκαν έπειτα από συναντήσεις των ειδικών επιστημονικών ομάδων στο χώρο του αθλητισμού και εστίασαν κυρίως στα 4 δημοφιλή ομαδικά αθλήματα (ποδόσφαιρο, καλαθοσφαίριση, πετοσφαίριση, χειροσφαίριση).

Εφαρμογή - Πιλοτική φάση: Τα εκπαιδευτικά μοντέλα θα εφαρμοστούν πιλοτικά στις 9 χώρες των φορέων της σύμπραξης, με σκοπό να εξαπλωθεί η εφαρμογή τους και σε χώρες που δεν έχουν αναπτύξει πλαίσια στήριξης για την επαγγελματική κατάρτιση των νέων αθλητών τους. Στην

συνέχεια, το έργο θα συνεχίσει στον τελικό ορισμό των μοντέλων, με τελικό προορισμό την υιοθέτησή τους από αθλητικά σωματεία και Ομοσπονδίες και την σύναψη συνεργασιών μαζί τους.

Συζήτηση - Συμπεράσματα

Η προσέγγιση του έργου είναι απλή και προκύπτει από την εξής ερώτηση: «*πως μπορούν να πειστούν οι νέοι αθλητές να αποκτήσουν πρόσθετες ικανότητες και προσόντα, τα οποία θα είναι χρήσιμα και θα τους βοηθήσουν μετά το πέρας της αθλητικής τους καριέρας;*» Η απάντηση, όμως, στο ερώτημα αυτό δεν είναι εξίσου απλή, καθώς απαιτεί ένα αρθρωτό σύνολο ενεργειών. Το έργο «TrainerBeta 1.0» ξεκινά από μία ανάλυση μικρής κλίμακας, ώστε να είναι σίγουρη η εκκίνηση από τις πραγματικές καταστάσεις και ανάγκες, και εξελίσσεται σε ένα προκαταρκτικό σχέδιο υποδείγματος παρέμβασης που περιλαμβάνει 4 βασικά αθλήματα. Οι δράσεις θα ξεκινήσουν από τον πειραματισμό των εκπαιδευτικών μοντέλων σε 9 διαφορετικές χώρες της ΕΕ, με σκοπό την προσαρμογή τους στον τελικό ορισμό των ίδιων των μοντέλων, με την δημιουργία συνεργασιών και τη διάδοση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων στο ευρύ κοινό.

Βιβλιογραφία

- Brandt, K., Wylleman, P., Torregrossa, M., & Defruyt, S. (2017). Gold in education and elite sport: Which competences do athletes require for a successful dual career? Ανακτήθηκε στις 05.01.2020, από: <http://www.sporttutorship.eu/UK/?3>
- Condello, G., Capranica, L., Doupona, M., Varga, K., & Burk, V. (2019). *Dual-career through the elite university student-athletes' lenses: The international FISU-EAS survey*. Ανακτήθηκε στις 18.12.2019, από: <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371%2Fjournal.pone.0223278&>
- European Commission (2009). Calls for proposals/tenders - EAC/21/2009 - Results of the selection process. Ανακτήθηκε στις 05.01.2020, από: http://ec.europa.eu/sport/calls/2009/eac-21-2009-results_en.htm
- European Commission (2012). Guidelines on Dual Careers of Athletes – Recommended Policy Actions in Support of Dual Careers in High-Performance Sport. Brussels. Ανακτήθηκε στις 28.11.2019, από: https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/documents/dual-career-guidelines-final_en.pdf
- European Commission (2013a) Erasmus Higher Education - Compendium 2013. Ανακτήθηκε στις 05.01.2020, από: https://eu.daad.de/medien/eu/KA2/erasmus_compendium_2013_en.pdf
- European Commission (2013b) European Partnership on Sports - EAC/S03/2013 - Results of the selection process. Ανακτήθηκε στις 06.01.2020, από: http://ec.europa.eu/sport/policy/preparatory-actions/preparatory-actions-2013_en.htm
- Matsankos, N., Gargalianos, D., Coppola, S., Vastola, R., & Petromilli, A. (2019). Investigation of skills acquired by athletes during their sporting career. *Journal of Human Sport & Exercise*. In press.
- SEKTOROWA RAMA KWALIFIKACJI WSPORCIE (2015). Kwalifikacje przejryste dla trenerów, instruktorów i ich pracodawców. Ανακτήθηκε στις 28.11.2019, από: http://akademiatrenerska.pl/uploaded_files/15081519971000_wydawnictwo-ibe-ok9-wersja-zaakceptowana-przez-ibe.pdf
- Trainer 1.0 Beta, Authorship: Towarzystwo Sportowe Iron Man, Poland (2018). *Trainer 1.0 Beta – Project application form*.